

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Рев-93/2001
Бања Лука, 14.06.2002. године

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Бајагић Здравка као предсједника вијећа, Бајић Петра, Лукић Драгослава, Савић Стевана и Мрша Смиљане као чланова вијећа, у правној ствари тужиље Ј. Ј. из Б. Л., коју заступа М. С., адвокат из Б. Л., против тужене ОДТП Б. из Б. Л., ради утврђења права из сустанарских односа, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Окружног суда у Б. Л. број Гж-976/99 од 30.06.2000. године, на сједници одржаној 14.06.2002. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се уважава, преиначавају се обје нижестепене пресуде тако што се тужбени захтјев одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л. број П-927/94 од 17.05.1999. године утврђено је да је на стану у Б. Л., на првом спрату, стан лијево, престао сустанарски однос исељењем дотадашњег сустанара са 01.05.1994. године, слиједом чега тужила као сустанар која је остала у стану постаје носилац станарског права на цијелом стану с правом да се одмах прошири на испражњени дио стана што је тужена дужна трпјети. Истом пресудом поништена је као незаконита одлука тужене број 481-10/94, и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. број Гж-976/99 од 30.06.2000. године жалба тужене је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужена побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Одговор на ревизију није поднесен нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија је основана.

Предмет спора је захтјев тужиље да се утврди да је на једнособном стану на првом спрату лијево престао сустанарски однос исељењем дотадашњег сустанара Т. Ђ. слиједом чега да тужила-сустанар која је остала у двособном стану на истом спрату постаје носилац станарског права на цијелом стану са правом да се прошири на испражњени дио стана.

У поступку пред првостепеним судом је утврђено: да је у стану у Б. Л. на првом спрату број 3, површине 82 м² носилац станарског права Ј. К.; да је након његове смрти Извршни одбор СО Б. Л. закључком 09/11-372-926/84 од 05.12.1984. године тужила као његова супруга одређена за носиоца станарског права на том стану; да је на стану број 7 на истом спрату површине 55 м² наведене зграде носилац станарског права била Т. Ђ. у којем сада станује Ђ. Б.; да је рјешењем Општинског секретаријата за привреду Одсек за управно правне послове Општине Б. Л. број 03-372-1277/94 од 24.07.1995. године утврђено да је стамбени простор означен као станови 6 и 7 на

првом спрату на којима су носиоци станарског права Ј. Ј. и Т. Ђ. једна стамбена јединица и да се одбија захтјев тужене за испражњење једнособног стана (на којем је носилац станарског права Т. Ђ.) у који се тужила бесправно уселила; да је жалба тужене против наведеног рјешења одбијена рјешењем Министарства за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности и грађевинарство број 01-372-1195/94 од 11.09.1995. године; да је пресудом Врховног суда Републике Српске број У-439/95 од 19.08.1996. године одбијена тужба тужене против наведеног другостепеног рјешења од 11.09.1995. године и то рјешење поништено као и наведено првостепено рјешење од 24.07.1995. године и тужили наложено да у року од 15 дана од пријема пресуде испразни и преда туженој предметни стан; да је одлуком тужене 481-10/94 од 25.07.1994. године одбијен захтјев тужиле да се прошири у једнособан стан у којем је становала Т. Ђ.; да стан тужиле има двије собе, једну кухињу, једно купатило, један WC и једну лођу, а стан који је користила Т. Ђ. има двије собе, једно купатило и један WC и да ходник од улазних врата користе станари тих станова.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је примјеном одредбе члана 73. став 1. и 2. Закона о стамбеним односима удовољио тужбеном захтјеву јер да је иселењем дотадашњег сустанара из једнособног стана, тужила као сустанар која је остала у стану у којем је до тада становала, постала носилац станарског права на цијелом стану са правом да се прошири на испражњени дио стана сустанара Т. Ђ.

Утврђено чињенично стање и правни закључак првостепеног суда прихватио је и другостепени суд.

Овакво правно становиште нижестепених судова није правилно.

Прије свега, оба суда су изгубила из вида чињенице да се у списима предмета, као материјални доказ, налази уговор о кориштењу стана у Б. Л., на првом спрату површине 82 м², број 8096/5 од 15.12.1966. године кога је супруг тужиле покојни Ј. К. закључио са Стамбеним предузећем Б. Л. у којем није наведена ни једна просторија која се заједнички користи са предметним станом, а затим налаз вјештака М. Г. од 19.06.1995. године из којег произилази да стан тужиле има двије собе, једну кухињу, једну лођу, једно купатило, један WC и три ходника, док стан којег је користила Т. Ђ. има двије собе, једно купатило, један WC и један ходник, а између ових станова је ходник од улазних врата, које чињенице у осталом међу странкама нису спорне, а што су као чињенице од значаја за закључак судова о правном статусу спорног стана у којем је становала Т. Ђ.

Ово стога, што су наведене просторије као станове тужила и Т. Ђ. користиле дужи низ година као засебне цјелине а које су у те станове имале засебан улаз из ходника који води од улазних врата.

Према томе, у овом случају нема коришћења ни једне споредне стамбене заједничке просторије, (нпр. заједничко купатило, кухиња, WC), па стога не постоји сустанарски однос, како су то погрешно закључили нижестепени судови.

Како Законом о стамбеним односима није прописано да носилац станарског права има право проширења на стану у згради која у грађевинском смислу представља једну цјелину а који су одвојени као засебни станови и као такви коришћени дужи низ година, а немају ни једну заједничку просторију коју користе, нити је којим другим материјалним законом то прописано, па стога није ни било законског основа за усвајање тужбеног захтјева.

Због тога је ревизију тужене ваљало уважити, обје нижестепене пресуде преиначити и тужбени захтјев одбити (члан 395. став 1. Закона о парничном поступку).

Предсједник вијећа
Бајагић Здравко

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка